

Ado Chale

Retrospectieve tentoonstelling Ado Chale

Van 18 oktober tot 16 november 2024

Het koetshuis van Hotel Solvay

Brussel

De creatieve rode draad van de beroemde Belgische designer Ado Chale? Dat is zonder twijfel 'de natuur sublimeren!' Tegenwoordig werkt hij samen met zijn kinderen, Ilona en Pierre, en dit jaar viert hij een carrière van 65 jaar als kunstenaar in het creëren van meubelen. De ideale gelegenheid voor een terugblik, van historische creaties tot nooit eerder geziene stukken, die de rijkdom van zijn talent tentoonstelt maar het is ook het perfecte moment om de fakkel over te dragen aan de jonge generatie. Die laatste zet het werk trouw voort met respect voor het oeuvre van deze visionaire ontwerper, die vandaag een van de grote klassiekers is in de wereld van meubeldesign.

Ado Chale (1928), een "liefhebber van geologie" zoals de criticus Hugues Vehenne hem noemt, heeft heel wat minerale schatten teruggebracht van zijn reizen naar Frankrijk, Duitsland, Arizona, India, Afghanistan, Pakistan, Perzië of Madagaskar. Stukken die de basis vormden voor zijn creatief genie. Kwarts, chalcedon, lapis lazuli, jade, turkoois, rhodochrosiet, amethyst en tal van andere natuurlijke pareltjes eigen aan zijn kunstwerken, vormen vandaag nog steeds de rode draad in een onvermoeibare zoektocht naar deze edele materialen. Ze tillen de beroemde tafels naar een hoger niveau en toveren ze tegelijkertijd om tot een tuin van mineralen. Deze ruwe geologische schatten, die dankzij deze kunstenaar verheven worden tot halfedelstenen worden aangevuld met brons en aluminium. Het geheel wordt in het atelier gepolijst en bijgeschaafd tot de unieke littekens en imperfecties zichtbaar worden. De materialen die hij gebruikt zijn zo fragiel en zeldzaam dat ze van elke creatie een uniek stuk maken.

Zijn dochter Ilona, vandaag verantwoordelijk voor het voortbestaan van haar vaders oeuvre en het beheer van het atelier Ado Chale, legt het als volgt uit: "Hij ging liever zijn eigen weg dan ergens school te lopen en heeft zo zijn gekste en mooiste ideeën tot leven kunnen brengen door zijn eigen terrein te verkennen, door 'in de natuur te snuffelen' (...) Zijn heuglijke ontdekkingen kwamen uit het niets tevoorschijn, net als een bron die ontspringt tussen kliffen of op het strand. (...). Ado Chale heeft niets anders dan zijn intuïtie gevolgd, in perfecte symbiose met de gebruikte materialen om

in die ruwe en pure toestand zijn emoties te vertalen." Zo onderging een alledaags object zoals een tafel, een unieke transformatie waarbij het tafelblad werd omgetoverd tot een vlak dat samengesteld moest worden. Zijn zoektocht naar nieuwe en originele materialen heeft vanaf de jaren 1970 als vanzelf veel internationale weerklank gekregen bij verzamelaars. Vandaag leeft deze bijval voor zijn realisaties weer helemaal op in een context waarbij kwaliteit en vakmanschap opnieuw erg gewaardeerd wordt.

Ado Chale heeft vanaf de jaren 1960 nauw samengewerkt met André Jacquain (1921-2014), een belangrijke figuur in het functionalisme en brutalisme van de Belgische architectuur. Hij merkte terecht het volgende op over Chale: "Zijn successen zijn het resultaat van een onstuimige vindingrijkheid en een uiterste nauwkeurigheid bij het maakproces. Een tafel van Chale is een irrationele wereld waar de krachten voortkomen uit gevoeligheid. (...). In 2007 sluit de designer zich aan bij de architectuur van een andere Belgische meester, Victor Horta (1861-1947), door het koetshuis van het Hotel Solvay, gelegen recht tegenover zijn atelier in de Lensstraat in Elsene, in gebruik te nemen. Omringd door heel wat van zijn creaties en vanuit zijn voorliefde voor steen herkende hij zich in de werkwijze waar ook de architect een voorliefde voor had: 'rijke' en 'arme' materialen naast elkaar zetten in diverse texturen en vormen.

Dit najaar zullen zijn kinderen Ilona Chale en Pierre Barbion-Chale die verbazingwekkende plek inkleden met een retrospectieve tentoonstelling die het talent van hun vader eert. Tijdens de tentoonstelling zullen er oude en historische tafels tentoongesteld worden met het beroemde en meteen herkenbare gietijzeren pootgedeelte. Sommige ervan zijn nog maar zelden aan het publiek getoond. Deze tentoonstelling brengt hulde aan 65 jaar creaties van Ado Chale, en wordt verder aangevuld met ongeziene creaties van Pierre Chale, die de originele ontwerpen van zijn vader alle eer aandoen.

Pierre Chale heeft zich daarvoor laten inspireren door de indrukwekkende voorraad aan materialen die zijn vader door de jaren heen heeft verzameld. Vandaag heeft hij het productieproces en de artistieke leiding van het Atelier Ado Chale in handen, in nauwe samenwerking met zijn zus Ilona. Hij heeft er bovendien voor gezorgd dat de productiemethodes geëvolueerd zijn volgens de laatste technologische ontwikkelingen zonder ook maar de minste afbreuk te doen aan de plastische aanpak van Ado Chale. De tentoonstelling is daarnaast een mooie gelegenheid om het publiek te tonen hoe het Huis Ado Chale er vandaag uitziet dankzij de samenwerking tussen Ilona en Pierre, en hun onmisbare medewerkers. De mozaïeken die de tafels van Chale sieren, zijn van de hand van Pierre. Hij benadrukt de meditatieve dimensie van hun totstandkoming en de lange termijn die voorafgaat aan het eindresultaat. Bij dat alles legt hij precisie en zorgvuldigheid aan de dag en hij blijft trouw aan de plastische idealen van zijn vader: "Het is in een zekere zin vergelijkbaar met een geschreven partituur. Die blijft het origineel maar je kunt ze op tal van manieren interpreteren." De iconische en historische stukken die in het 'museumgedeelte' getoond worden, zijn uiteraard niet te koop. De tafels van de tentoonstelling worden op hun beurt wel te koop aangeboden.

Biografieën

ILONA CHALE

Ilona is in 1954 geboren in Brussel en is het tweede kind van Adolphe Pelsener (beter bekend als Ado Chale) en zijn echtgenote Huguette Schaal. In de jaren 1970 groeit Ilona op in de artistieke wereld van haar ouders en hun opengestelde 'galerijwoning'. Die nodigt uit om op ontdekking te gaan. Ze ademt vrijheid en het bulkt er van boeiende ontmoetingen met kunstenaars, kunstexperten, architecten, interieurontwerpers, nieuwsgierigen en liefhebbers ... Op veertienjarige leeftijd ontdekt ze dankzij haar oudste broer Eric, die gitaar speelt, haar stem en gaat ze muziek maken, componeren en zingen. Gedurende 25 jaar bouwt ze een carrière uit in de showbusiness, waar ze haar talent inzet in talloze muzikale projecten en waar ze heel wat artiesten begeleidt, op het podium, in de studio en op het witte doek. Halverwege de jaren 2000 gooit ze het over een andere artistieke boeg en gaat ze juwelen ontwerpen. Ze opent haar eigen boetiek, die ook dienstdoet als atelier, waar ze niet alleen haar stijl maar ook een trouw klantenbestand ontwikkelt. Sinds 2010 staat Ilona in voor de goede werking van het Atelier Ado Chale en ijvert ze voor meer erkenning voor haar vaders oeuvre. Een nieuwe boetiek in Elsene in 2012 wordt op die manier ook een etalage voor het werk van deze laatste. Daarnaast was ze vastberaden om een boek te publiceren over het werk van haar vader. Na lange archiveringswerken leidt dat in september 2017 tot de uitgave van een indrukwekkende monografie. En dat, terwijl op hetzelfde moment, onder haar leiding, een eerste grote retrospectieve tentoonstelling van het werk van Ado Chale ingehuldigd wordt in het Brusselse Paleis voor Schone Kunsten (BOZAR).

PIERRE BARBION-CHALE

Pierre Barbion, in 1985 geboren in Brussel, is de jongste telg van Ado Chale samen met zijn levensgezellin Catherine Caba. Zijn beide ouders werken samen in het atelier van de kunstenaar aan de realisatie van zijn ontwerpen. Pierre groeit dus op in een grenzeloos universum waar een veelheid aan cultuur alomtegenwoordig is en waar elk voorwerp verwondering oproept. Hij raakt al snel gefascineerd door de talloze stenen en bakken boordevol materialen, alsof elk hoekje een nieuwe schat herbergt. In deze unieke omgeving, perfect om een artistieke en charismatische geest tot ontplooiing te brengen, observeert hij volop. Hij leert er niet alleen welke technieken zijn vader gebruikt maar ontdekt ook zijn hang naar vrijheid, zijn fantasie en zijn verbeelding. Op die manier ontwikkelt hij een levenswijze waarin nieuwsgierigheid en altruïsme samenkomen. Een visie waarvan hij gretig gebruikmaakt om op negentienjarige leeftijd de wereld te ontdekken, van India tot Zuid-Amerika, langs Europa en Marokko. Zoals hij het heeft meegekregen laat hij zich tijdens zijn reizen verrassen door voorwerpen en unieke materialen. Zo verzamelt hij heel wat gebleekte botten, gewassen en uitgedroogd door de zee. In 2012 begint Pierre na een reis in Marokko, voorwerpen te bedenken en te creëren op basis van materialen die hij onder andere vindt in het atelier

van zijn vader. In het begin is de invloed van zijn vader duidelijk merkbaar in zijn samengestelde wandpanelen maar gaandeweg worden zijn beeldhouwwerken, die zowel instinctief als verfijnd zijn, steeds persoonlijker. Ondertussen heeft Pierre Barbion-Chale al een aantal jaar het mozaïekwerk en de artistieke leiding van het Atelier Ado Chale overgenomen.

ADO CHALE

Adolphe Pelsener, geboren in 1928 in Brussel, is een autodidact die zijn loopbaan start in een atelier voor publicitair blikwerk. Eind jaren 1950, tijdens een reis naar Duitsland, maakt hij kennis met de mineralogie. In 1962 opent hij in de Livornostraat in Brussel zijn eerste galerij, samen met zijn echtgenote Huguette Schaal. Het is op dat moment dat de eerste tafelplateaus, in cement met ingewerkte marcasiëet, het leven zien en getekend worden door Ado Chale. Eind jaren 1960 reist hij naar alle uithoeken van de wereld op zoek naar andere edele materialen, zoals het versteende sequoiahout uit Arizona, Chalcedoon-agaat, kornalijn, rhodochrosiet, jade, hematiet, tijgeroog, jaspis, turkoois of amethyst om zijn meubelen naar een hoger niveau te tillen. Hij giet ze in epoxyhars, destijds een nieuw materiaal, dat een waaier aan esthetische mogelijkheden biedt: de tafelbladen worden groter en worden volledig met stenen bedekt. In 1967, tijdens de Wereldtentoonstelling in Montréal, stelt Ado Chale in het Europese Paviljoen een kaart van de Europese Unie tentoon die volledig bedekt is met marcasiëet. Het is het startschot van een internationale erkenning die in 1968 concreet wordt met de bestelling van 25 tafels in een mozaïek van marcasiëet voor het gloednieuwe Hilton Hotel in Brussel. Tegelijkertijd creëert de kunstenaar zijn eerste meubelen in brons en aluminium, waaronder de bekende Goutte d'eau-tafel geïnspireerd door de precolumbiaanse kunst. Tussen 1966 en 1968 verhuist de galerij naar een herenhuis op de Louizalaan dat volledig werd hertekend door de architect André Jacquemain (1921-2014). De gevel ervan is het werk van de Belgische keramist Pierre Culot (1938-2011). Ado Chale creëert hier zijn eigen scenografische elementen en ontvangt in dit bijzondere kader toonaangevende figuren uit de kunst- en interieurwereld. Vanaf 1978 trekt hij zo'n specialistisch en gevarieerd cliënteel aan dat de productie niet alleen opgedreven wordt maar ook uitgebreid. Op hetzelfde moment koopt de kunstenaar een atelier in de Lensstraat, in de buurt van zijn nieuwe galerij. Tussen de jaren 1980 en 2000 wordt zijn internationale faam steeds groter, ook al verplicht de Golfcrisis (1990) hem om zich op minder edele natuurlijke materialen te richten zoals knoppen uit bot en parelmoer, leisteen of peperkorrels. Eind jaren 1990, wanneer de esthetiek uit de jaren 1970 opnieuw opleeft, herontdekt het publiek zijn eerste creaties. De prijzen in veilinghuizen schieten de hoogte in en zijn faam wordt alleen maar groter. Dit versterkt de terugkeer van internationale klanten en opent de weg voor talloze samenwerkingen met interieurarchitecten zoals Alberto Pinto, Peter Marino of Jacques Grange. Vanaf 2005 focust de kunstenaar zich op ontwerpen in brons en aluminium. Hij ontwikkelt nieuwe vormen en oppervlakken, net als ongeziene modellen die voor het eerst beschikbaar zijn in

S O P H I E
C A R R E E

beperkte oplage (La Joséphine, 2014) en die heel geliefd zijn bij liefhebbers van hedendaagse kunst.

Voor meer informatie surf naar:

www.adochale.com